

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Υπηρεσία Συντονισμού

Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119

Ταχ. Κώδικας: 11526 Αθήνα

Πληροφορίες: Κ.Παπαπετροπούλου

Τηλέφωνο: 2131513354

E-mail: k.papapetroπουλου@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

ΚΟΙΝ.: Βουλευτές κ.κ.:

- Γιάννη Δελή
- Λεωνίδα Στολτίδη
- Διαμάντω Μανωλάκου

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερώτηση»

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 4524/25.4.2024 Αναφορά

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους ως άνω αναφερόμενους Βουλευτές και μας διαβιβάστηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας γνωστοποιούμε ότι η Κυβέρνηση, έχοντας απόλυτη επίγνωση της σημασίας της ελάφρυνσης του ενεργειακού κόστους για την εξασφάλιση της αγροτικής παραγωγής, όπως έμπρακτα έπραξε ήδη από τις πρώτες ημέρες της πρόσφατης ενεργειακής κρίσης επιδοτώντας τους αγροτικούς καταναλωτές με ποσά άνω των 600 εκατ. ευρώ για την εξομάλυνση των προβλημάτων από την αύξηση των τιμών της ενέργειας, προέβη στις 2/2/2024 στην ανακοίνωση μέτρων για τη μείωση του κόστους του αγροτικού ρεύματος και τη ρύθμιση χρεών που έχουν σωρευτεί από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας τα προηγούμενα έτη.

Κατόπιν, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προέβη στις 14/3/2024 σε σχετική νομοθετική ρύθμιση (άρθρο 30, ν. 5095/2024 / ΦΕΚ Α' 40) με την οποία θεσπίστηκε το «Τιμολόγιο ΓΑΙΑ», το οποίο θα απευθύνεται από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας στους κατόχους συνδέσεων αγροτικού ρεύματος, συμπεριλαμβανομένων των ΤΟΕΒ/ΓΟΕΒ και θα τους εξασφαλίζει μακροπρόθεσμα σταθερές και χαμηλές τιμές ρεύματος για 2+8 έτη, ενώ παράλληλα η εν λόγω νομοθετική διάταξη προβλέπει ότι οι απλήρωτες οφειλές των αγροτών για καταναλώσεις ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2023 θα μπορούν να υπαχθούν σε ρύθμιση με μηδενικό επιτόκιο επιβάρυνσης, το οποίο αναλαμβάνει να αποπληρώσει η Πολιτεία.

Περαιτέρω, με την Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός συνολικής εγκατεστημένης ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, κριτήριο επιλογής τους, καθορισμός αναλογίας παραγωγής ανά τεχνολογία σταθμού Α.Π.Ε. και καθορισμός δικαιολογητικών για τη σύναψη σύμβασης με τιμολόγιο ΓΑΙΑ και διαδικασίας εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών των κατόχων σύνδεσης αγροτικού ρεύματος» (ΦΕΚ Β' 2214/11.04.2024), καθορίστηκαν, εκτός των άλλων, τα δικαιολογητικά έγγραφα και στοιχεία που προσκομίζουν οι κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος για να συνάψουν τη σύμβαση προμήθειας με Τιμολόγιο ΓΑΙΑ, ο τρόπος εφαρμογής της διαδικασίας εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών των κατόχων συνδέσεων αγροτικού ρεύματος σε περίπτωση αλλαγής Προμηθευτή, καθώς και οι κυρώσεις προς τους κατόχους συνδέσεων αγροτικού ρεύματος σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβαση προμήθειας με Τιμολόγιο ΓΑΙΑ. Σημειώνεται ότι η προθεσμία για τις αιτήσεις υπαγωγής στο τιμολόγιο ΓΑΙΑ έχει παραταθεί με τις διατάξεις του άρθρ. 60 του ν. 5116/2024 όπου ρητά αναφέρεται ότι η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρ. 30 του ν. 5095/2024 διαμορφώνεται ως εξής: «Οι κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος δύνανται να συνάψουν τη σχετική σύμβαση προμήθειας της παρ. 3 με τον Προμηθευτή που επιθυμούν μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2024. Μετά την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας δεν είναι δυνατή η σύναψη από τους κατόχους συνδέσεων αγροτικού ρεύματος, σύμβασης προμήθειας με τιμολόγιο ΓΑΙΑ».

Κατόπιν των ανωτέρω, οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι επιθυμούν να εκπροσωπήσουν κατόχους συνδέσεων αγροτικού ρεύματος για την εφαρμογή της παρούσας, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος όπως προβλέπεται στην ανωτέρω ΥΑ, ανακοίνωσαν τα χαρακτηριστικά των τιμολογίων προμήθειας τα οποία επιθυμούν να προσφέρουν στους κατόχους συνδέσεων αγροτικού ρεύματος (εφεξής Τιμολόγια ΓΑΙΑ).

Ενδεικτικά οι τιμές για τα πρώτα 2 έτη διαμορφώνονται ως εξής:

- Κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος, που ανήκουν σε συνεργατικά σχήματα ή ασκούν συμβολαιακή γεωργία χωρίς ληξιπρόθεσμες οφειλές: **9,3 λεπτά την κιλοβατώρα.**
- Λοιποί κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος χωρίς ληξιπρόθεσμες οφειλές: **9,8 λεπτά την κιλοβατώρα.**
- Κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος, που ανήκουν σε συνεργατικά σχήματα ή ασκούν συμβολαιακή γεωργία με ληξιπρόθεσμες οφειλές: **10,5 λεπτά την κιλοβατώρα.**
- Λοιποί κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος με ληξιπρόθεσμες οφειλές: **11 λεπτά την κιλοβατώρα.**

Οι τιμές αυτές αφορούν στο σύνολο της κατανάλωσης των συγκεκριμένων παροχών.

Για τα υπόλοιπα 8 έτη για το 1/3 της κατανάλωσης των συγκεκριμένων παροχών η εκτίμηση της τιμής, η οποία θα είναι ενιαία, διαμορφώνεται στα **9 λεπτά την κιλοβατώρα.**

Επιπλέον, βάσει των προβλέψεων του άρθρου 44 του ν. 5131/2024 (ΦΕΚ Α'128/02.08.2024), από την 1η Αυγούστου 2024 οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας που προσφέρουν Τιμολόγιο ΓΑΙΑ ως προϊόν προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μεταφέρουν σε αυτό τους δικαιούχους κατόχους συνδέσεων αγροτικού ρεύματος στους οποίους παρέχουν ηλεκτρική ενέργεια, συμπεριλαμβανομένων των παροχών που ανήκουν σε Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ-ΤΟΕΒ). **Μέσω αυτού, οι ανωτέρω καταναλωτές αποκτούν πρόσβαση σε χαμηλές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας (9,3-11 λεπτά/kWh), μακροπρόθεσμα, για χρονικό διάστημα 10 ετών.** Στόχος είναι να καταστεί δυνατή η άμεση και χωρίς καμία καθυστέρηση μείωση του ενεργειακού κόστους για τον πρωτογενή τομέα.

Επίσης, βάσει του ανωτέρω άρθρου, οι κάτοχοι αγροτικών συνδέσεων και οι ΓΟΕΒ-ΤΟΕΒ που δεν επιθυμούν να παραμείνουν στο Τιμολόγιο «ΓΑΙΑ» δύνανται οποτεδήποτε, μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2024, να δηλώσουν τη βούλησή τους για υπαγωγή σε διαφορετικό προϊόν προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας του ίδιου ή άλλου παρόχου και να απενταχθούν από το «ΓΑΙΑ» χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση. Επιπρόσθετα, **οι κάτοχοι των συνδέσεων που εντάσσονται στο Τιμολόγιο «ΓΑΙΑ» υπάγονται αυτομάτως και στο πρόγραμμα δεκαετούς, άτοκης ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών, εφόσον, βέβαια, έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας.**

Επιπρόσθετα στο σύνολο των μέτρων που πρόκειται να υλοποιηθούν συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

- Ρύθμιση των χρεών προς τη ΔΕΗ και άλλους παρόχους των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ), που φτάνουν σήμερα τα 87 εκατ. ευρώ. Στην Θεσσαλία οι ΟΕΒ θα καταργηθούν και οι σχετικές δραστηριότητες θα ενταχθούν στο νέο Οργανισμό Υδάτων Θεσσαλίας, με το Κράτος να αναλαμβάνει το 75% του χρέους των ΟΕΒ της Θεσσαλίας (8 εκατ. ευρώ). Στην υπόλοιπη Ελλάδα τα χρέη (76 εκατ. ευρώ) θα ρυθμιστούν με δεκαετή εξόφληση και μηδενικό επιτόκιο, το οποίο θα επιδοτηθεί από το Κράτος.
- Σημαντική τομή είναι και το πρόγραμμα «Απόλλων», το μεγαλύτερο πρόγραμμα ενεργειακού συμψηφισμού με πράσινη ενέργεια στη Χώρα, που θεσπίστηκε με τα άρθρα 103 και 104 του ν.5106/2024. Μέσα από διαγωνισμούς θα επιλεχθούν ώριμα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), τα οποία θα ξεκινήσουν να ηλεκτρίζονται εντός διετίας. Η ενέργεια που θα παράγεται από τα έργα αυτά, θα προορίζεται για να καλύψει μέρος των ενεργειακών αναγκών των ευάλωτων συμπολιτών μας, των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, των ΔΕΥΑ, αλλά και των 3.500 παροχών κατανάλωσης Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων. Μέσα από το πρόγραμμα «Απόλλων», δηλαδή, οι ΤΟΕΒ και ΓΟΕΒ θα έχουν σημαντική και μόνιμη ανακούφιση από το ενεργειακό κόστος, που εμποδίζει την εκπλήρωση της κείριας αποστολής τους και ανακόπτει την αναπτυξιακή τους δυναμική.

Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι τα τελευταία τρία χρόνια έχουν υιοθετηθεί σημαντικά μέτρα σε ό,τι αφορά την προώθηση της χρήσης ΑΠΕ στον αγροτικό τομέα και ειδικότερα:

Α) Με την ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/7849/3166/23.08.2021 Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προσθήκη νέων κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Υ.Θ.Υ.Α στον Πίνακα 1 της περ. β' της παρ.1 του άρθρου 4 του ν.4414/2016 και καθορισμός των Τ.Α και των τιμών του Επιτοκίου Αναγωγής, σύμφωνα με παρ.10 του άρθρου 3 και της παρ.5,6 και 7 του άρθρου 4 του ν.4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149)» προστέθηκαν στον Πίνακα 1 της περ. 1β της παρ.1 του άρθρου 4 του ν.4414/2016 , εκτός των άλλων, δύο νέες κατηγορίες σταθμών:

- Σ.Η.Θ.Υ.Α με χρήση βιορευστών (που παράγονται από πρώτες ύλες, πλην αυτών που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001), ισχύος έως 1MW, με αξιοποίηση της παραγόμενης ενέργειας για αγροτικούς σκοπούς, με Τ.Α 203€/MWh.
- Σ.Η.Θ.Υ.Α με χρήση βιορευστών (που παράγονται από πρώτες ύλες, πλην αυτών που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001), ισχύος 1 MW, με αξιοποίηση της παραγόμενης ενέργειας και των καυσαερίων για αγροτικούς σκοπούς, με Τ.Α 206€/MWh.

Β) Με τον ν. 4643/2019 δόθηκε η δυνατότητα να μπορούν οι αγρότες να εγκαθιστούν ένα φωτοβολταϊκό (φ/β), με το οποίο θα κάλυπταν πρωτίστως τις ενεργειακές τους ανάγκες, και το πλεόνασμα παραγόμενης ενέργειας μέχρι ποσοστού 75% θα μπορούσαν να το λαμβάνουν ως αποζημίωση με την ισχύουσα τότε σταθερή ταρίφα.

Γ) Για αγρότες εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων επιτρέπεται η υποβολή νέων αιτήσεων στους αρμόδιους Διαχειριστές του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για την ανάπτυξη σταθμών ΑΠΕ του άρθρου 14Α του ν.3468/2006 με μέγιστη ισχύ τα 30kW.

Δ) Με την ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/47129/720/28.4.2023 (Β' 2903) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας προκηρύχθηκε το πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη στέγη», το οποίο προέβλεπε διακριτό προϋπολογισμό αποκλειστικά για τους κατ' επάγγελμα αγρότες για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ισχύος έως 10,8kW (με ή χωρίς μπαταρία), με επιδότηση 40% για το φ/β και 90% για την μπαταρία, και την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών τους μέσω εφαρμογής ενεργειακού συμψηφισμού. Στο εν λόγω πρόγραμμα οι αγρότες είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν αιτήσεις και για περισσότερες από μία παροχές. Με την ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/36988/970/05.04.2024 κοινή απόφαση τροποποιήθηκε το ανωτέρω πρόγραμμα και ξεκίνησε το νέο πρόγραμμα αποκλειστικά για αγρότες με τίτλο «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», ύψους 30 εκατ. €, για την εγκατάσταση φ/β σταθμών έως 50kW για αυτοκατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών τους. Για το πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη στέγη» ως ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων ορίστηκε η 2α Μαΐου 2023 και οι αιτήσεις επιχορήγησης μπορούσαν να υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους μέχρι και την 15η Μαΐου 2024 ή μέχρι την κάλυψη όλων των διαθέσιμων πόρων ανά κατηγορία και ειδικά για τη Κατηγορία Δ (αγρότες) μπορούσαν να υποβάλλονται μέχρι την 9η Απριλίου 2024 ή μέχρι την κάλυψη όλων των διαθέσιμων πόρων της εν λόγω κατηγορίας. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη στέγη» υποβλήθηκαν από αγρότες 850 αιτήσεις συνολικού ποσού περίπου 4,5 εκατ. €. Για το πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» ως ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων ορίστηκε η 9η Απριλίου 2024 και οι αιτήσεις επιχορήγησης μπορούσαν να υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους μέχρι και την 15η Μαΐου 2024 ή μέχρι την κάλυψη όλων των διαθέσιμων πόρων. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» υποβλήθηκαν 5.339 αιτήσεις συνολικού ποσού περίπου 54,6 εκατ. €.

Τέλος, θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρακολουθεί στενά το ζήτημα του κόστους της ενέργειας ως προς το σκέλος της αγροτικής παραγωγής και διαμορφώνει τις αναγκαίες παρεμβάσεις του σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, στοχεύοντας πάντοτε στην εξομάλυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι αγρότες μας.

Η Υφυπουργός

Αλεξάνδρα Σδούκου